

Michał Bojarczuk
1900-1986

EDUKACJA

*Urodził się 16 sierpnia 1900 roku
w Białobrzegach.*

Zmarł 19 stycznia 1986 roku.

*W 1911 roku kończy nauczanie
elementarne w Bortatyczach*

*W październiku 1916 r. zostaje jednym
z pierwszych uczniów Męskiego
Gimnazjum Realnego w Zamościu.*

*Szkołę średnią ukończył we Włocławku
z powodu powołania do służby
wojskowej.*

*W latach 1922-1927 student filologii
polskiej na Uniwersytecie Warszawskim.*

W mundurze ucznia gimnazjum rosyjskiego.

Fotografię przekazał do Archiwum p. Krzysztof Czubara

Początki pracy dydaktycznej

Praktykę pedagogiczną rozpoczął w Siedlcach w Gimnazjum Męskim im. Bolesława Prusa, następnie w Gimnazjum Męskim w Dubnie.

W latach 1929-1938 był polonistą w Gimnazjum Koedukacyjnym im. Mikołaja Kopernika we Włodzimierzu.

W latach 1938-1939 pracował w Gimnazjum Żeńskim im. Marii Konopnickiej w Zamościu.

Nie tylko nauczyciel...

Oprócz działalności dydaktycznej opiekował się samorządem szkolnym i kierował biblioteką.

Był także redaktorem miesięcznika uczniowskiego pt. „Wideta” za czasów swojej pracy we Włodzimierzu.

W gimnazjum zamojskim redagował czasopismo młodzieżowe „Nasze jest jutro”.

W Zamościu...

*Redaktor „Gromady Strzeleckiej” - miesięcznika
poświęconego zagadnieniom wychowania obywatelskiego.*

*W okresie wojny prowadził lekcje języka polskiego i historii
na kompletach tajnego nauczania .*

*Ponadto brał czynny udział w ratowaniu biblioteki
gimnazjalnej.*

*Znakomity mówca, zapalony wędkarz i gracz w karty.
Mieszkał przy ul. Kilińskiego 15, gdzie wybudował dom
z dużym sadem. Ojciec dwóch synów: Tadeusza i Leszka.*

Na zdjęciu z żoną oraz mieszkańcami Zamościa.

Gimnazjum męskie - grono pedagogiczne i uczniowie X klasy, Zamość, 1950 r.

W lipcu 1944 roku zorganizował od podstaw Gimnazjum i Liceum im. Jana Zamoyskiego i pozostał w nim do roku 1971, w tym 23 lata na stanowisku dyrektora.

Nie był jednak dyrektorem gabinetowym – najlepiej czuł się na lekcji, wśród młodzieży. Liczne grono jego uczniów zapewne pamięta interesujące lekcje języka polskiego, łaciny czy filozofii.

Dyrektor Liceum M. Bojarczuk oraz woźny p. Mazurek 1963 r.

W pierwszych dniach wolności aktywnie włączył się w życie społeczne Zamościa.

Został radnym pierwszej Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie.

Aktywnie pracował od 1944 do 1984 w Miejskiej Radzie Narodowej w Zamościu.

Był również aktywnym działaczem politycznym w Powiatowym Komitecie Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i w Związku Bojowników o Wolność i Demokrację.

Jako prelegent Towarzystwa Wiedzy Powszechnej organizował otwarte wykłady i prelekcje w środowisku lokalnym.

*Stał na czele komitetu budowy Szkoły-
Pomnika w Sochach.*

*Michał Bojarczuk miał własną wizję
Zamościa jako ośrodka naukowego.*

*Wielkość miasta mierzył i oceniał nie ilością
mieszkańców, lecz posiadaniem wyższej
uczelni – przekonując tym argumentem Senat
UMCS w Lublinie, uzasadniając społeczną
potrzebę utworzenia filii uniwersytetu
w Zamościu.*

*W 1967 r. był jednym z inicjatorów
powołania Zamojskiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk, któremu prezesował w
latach 1971-1975. Zainicjował także kilka
sesji naukowych i wydawniczych o Zamościu
i Zamojszczyźnie w latach 1967-1980.*

*Dzień Kobiet 1971 r.
Prezent dla jednej z koleżanek.*

Dorobek naukowy

W 1959 r. ukazała się książka pt: „Academia Zamoscensis” omawiająca dzieje Zamojskich gimnazjów w latach 1916-1956.

W dorobku naukowym znajdują się także artykuły m.in. „Tajne nauczanie w Zamościu podczas II wojny światowej”, „Stefan Miler” i inne.

*W kilkudziesięciu tomach
„Kronik” zapisał historię
najnowszej Zamościa,
Gimnazjum i Liceum
im. J. Zamoyskiego
i Towarzystwa Przyjaciół
Nauk.*

1 IX 1968 r.

*Pisał, uczył i wychowywał,
wskazując na czym polega
poszanowanie godności ludzkiej
w każdym bez wyjątku
człowieku.*

*Żył życiem społeczeństwa,
któremu chciał do ostatnich
chwil służyć.*

Odznaczenia

Za działalność dydaktyczno-wychowawczą i społeczną otrzymał wiele odznaczeń państwowych i resortowych.

- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski*

- Złoty Krzyż Zasługi*

- Krzyż Partyzancki*

- Zasłużony Nauczyciel*

- Medal Komisji Edukacji Narodowej*

- Medal za wojnę obronną 1939*

Złota Odznaka za zasługi dla UMCS

- Laureat nagrody Tygodnika Zamojskiego – Medalu Bernarda Moranda (1985)*

Dyplom pamiątkowy

DYREKTOROWI

MICHAŁOWI BOJARCZUKOWI

W DOWÓD UZNANIA I WDZIĘCZNOŚCI
ZA JEGO PEŁNĄ ZAPALU I POŚWIĘCEN
DZIAŁALNOŚĆ W TRUDNYM OKRESIE
ODBUDOWY POLSKIEGO SZKOLNICTWA,
ZA JEGO NIEZMORDOWANĄ PRACĘ
WYCHOWAWCZĄ I PEDAGOGICZNĄ,
ORAZ
CODZIENNĄ TROSKĘ O MŁODZIEŻ

TEN DYPLOM PAMIĄTKOWY

w 25-letnią ROCZNICĘ EGZAMINU MATURALNEGO
W I PAŃSTWOWYM GIMNAZJUM I LICEUM
IM. HETMANA JANA ZAMOYSKIEGO W ZAMOŚCIU
SKŁADAJĄ WYCHOWANKOWIE

WÓJTOWIE KLASY

ZAMOŚĆ, DNIA 11 CZERWCA 1971 r.

Imieniny Dyrektora – 28 września 1963 r.

Imieniny Dyrektora – 1970 r.

Dzień Nauczyciela – 1969r.

„Był surowym, ale troskliwym rządcą szkoły. Bardzo dbał o wysoki poziom nauczania. Dlatego mocną czwórkę uważano u nas za dobry stopień, a czwórka z pewnością była tyle warta co w innych szkołach piątka. Piątki stawiał bardzo rzadko. Baliśmy się go jak ognia, ale lubiliśmy. Polował na spóźnialskich. Nosił przy sobie czarny notes-kalendarz, w którym wszystko notował.”

B. Królikowski

W dniu 19 I 1966 r. zmarł

mgr
MICHAŁ BOJARCZUK

długoletni zasłużony nauczyciel,
dyrektor Liceum Ogólnokształ-
cącego w Zamościu, współ-
organizator filii UMCS o-
raz Zamojskiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk, autor wielu pu-
blikacji o Zamościu i Zamojszczyź-
nie, wieloletni wyróżniający się rad-
ny. Za ofiarną pracę odznaczony Ka-
walerskim Krzyżem Orderu Odro-
dzenia Polski, Złotym Krzyżem Za-
sługi, medalem „Zasłużony dla mia-
sta Zamościa” i innymi odznacze-
niami. Rodzinie zmarłego wyrazy
współczucia składają:

Prezydium Miejskiej Rady Na-
rodowej oraz Prezydent Mia-
sta Zamościa.

Bibliografia:

*Władysław Junik, Kronika zjazdów maturalnych, od 1946 r.
<http://www.archiwum.zam.pl/> (17.01.2016) – Archiwum
Państwowe w Zamościu
Zamościopedia; Andrzej Kędziora.*

Prezentację przygotowały: Magda Mizerska – Pieniak i Magdalena Sak